

Maksātnespējas process Latvijā: vai bananizācija Augeja staļļos?

Maksātnespējas procesu norisi Latvijā šobrīd regulē Maksātnespējas likums, kas Saeimā pieņemts 2010. gada 26. jūlijā un ir spēkā no 2010. gada 1. novembra. Līdz 2010. gada 1. novembrim maksātnespējas procesu norisi regulēja cits Maksātnespējas likums, kas Saeimā bija pieņemts 2007. gada 1. novembrī un stājās spēkā 2008. gada 1. janvārī.

Vēl pirms tam šīs norises regulēja likums *Par uzņēmumu un uzņēmēj sabiedrību maksātnespēju*, kas Saeimā tika pieņemts tālajā 1996. gada 12. septembrī un bija spēkā līdz 2008. gada 1. janvārim.

Tādējādi likumdevējs ir radījis savdabīgu situāciju, kad samērā plašai un būtiskai tiesību nozarei pēdējo sešu gadu laikā ir trīs reizes kardināli mainīti «spēles noteikumi», turklāt kaut kādā apjomā maksātnespējas procesu norisi turpina regulēt arī divi spēku jau zau-

Olavs Cers,
zvērētais advokāts




Būtiskai tiesību nozarei pēdējo sešu gadu laikā ir trīs reizes kardināli mainīti «spēles noteikumi».

dējuši likumi. Līdzīga situācija ir ar Civilprocesa likuma grozījumiem, jo, mainoties maksātnespējas procesa regulējumam, tiek izdarītas izmaiņas arī Civilprocesa likumā, kas rada zināmas neērtības attiecībā uz to maksātnespējas procesu izskatīšanu, kuri ierosināti pirms pašreizējā Maksātnespējas likuma spēkā stāšanās.

Turklāt, ja neklūdos, tad pašreizējais Maksātnespējas likums ir pieņemts un stājies spēkā pašreiz dominējošo politisko spēku veidotās valdības darbības laikā (vismaz Valda Dombrovska kā Ministru prezidenta darbības laikā jau nu pilnīgi noteikti), tātad pauž valdošo politisko un ekonomisko spēku viedokli un gribu. Neskatoties uz to, ES Padomes 2013. gada 29. maija ieteikumā par Latvijas 2013. gada valsts reformu programmu, precīzāk, šā ieteikuma 15. punktā norādīts, ka tieši maksātne-

spējas procesos esot īpaši ilgs izskatīšanas laiks. Līdzīgas pārdomas paustas arī Latvijas 2013. gada valsts reformu programmas un konverģences programmas novērtējumā.

Šādam apgalvojumam isti piekrist negribētos, jo... Pirmkārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.11. pantu, maksātnespējas procesa pieteikumu tiesa izskata 15 dienu laikā, kas praksē visbiežāk tā arī notiek. Jā, ir gadījumi, kad sarežģītās lietās šis termiņš tiek nedaudz pagarināts, taču tā nav tendence un termiņa pagarinājumi parasti nepārsniedz vēl 15 dienas. Otrkārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 149. panta desmito daļu, lietās par administratoru prasībām maksātnespējīgo parādnieku labā tiesas sēde nosakāma ne vēlāk kā triju mēnešu laikā pēc paskaidrojumu saņemšanas. **Visu viedokli abonenti var lasīt www.db.lv**